

Riksdagen

Det här är offlineversionen av *Riksdagen*. Följ länken för att komma åt ytterligare material som övningar, interaktiva element, filmer med mera.

<https://laromedel.ne.se/material/reader/189/8007>

MELKER DAHLSTRAND/RIKSDAGEN

■ Riksdagshuset ligger på ön Helgeandsholmen i Stockholm. Det gula huset till vänster är Rosenbad, där statsministern och statsrådsberedningen har sina kontor.

Ord och begrepp

Ordlista: Riksdagen

Riksdagen är Sveriges folkrepresentation, det vill säga de som företräder det svenska folket.

Talman kallas den som är ordförande i riksdagen.

Budget är en beräkning i förväg av alla inkomster och utgifter under ett år.

Statsminister är chefen för regeringen i Sverige.

Utskott är ett organ (kommitté eller avdelning) inom en organisation, exempelvis i riksdagen.

Motion är ett förslag från en eller flera medlemmar i en förening eller politisk församling.

Proposition är regeringens förslag till riksdagen.

Folkets företrädare

Riksdagen är den högsta beslutande församlingen i vårt land och folkets främsta företrädare. Riksdagen består av 349 ledamöter från de partierna som fått tillräckligt många röster för att få plats i riksdagen. Riksdagsledamöterna är folkets *förtroendevalda* ombud som fattar beslut som påverkar hela samhället.

Det är riksdagen – och därmed indirekt svenska folket – som beslutar i alla viktiga politiska ärenden och som har den högsta beslutanderätten. Riksdagens arbete leds av en ordförande som kallas **talman**. Talmannen leder också de förhandlingar

med partierna i riksdagen om vem som ska bli Sveriges statsminister och därmed få uppdraget att bilda Sveriges regering.

Sammanträdena i *kammaren* – då hela riksdagen samlas – är offentliga och allmänheten får sitta på åhörarläktaren och lyssna. Mötena bevakas också av massmedierna.

Riksdagens uppgifter

Riksdagens arbete kan sammanfattas i de här punkterna:

- Riksdagen stiftar lagar.
- Riksdagen fattar beslut om statens budget, det vill säga hur landets inkomster och utgifter får användas.
- Riksdagen kontrollerar att regeringen och myndigheter sköter sitt arbete.
- Riksdagen arbetar med utrikespolitik och EU-frågor.
- Riksdagen utser statsminister.

MELKER DAHLSTRAND/RIKSDAGEN

■ Partiledardebatt. Statsminister Stefan Löfven (S) debatterar med Annie Lööf (C).

Riksdagens utskott

Riksdagens viktigaste uppgift är att fatta beslut om lagar. Dessa rör områden som jordbruk, utbildning, försvar, sjukvård, trafik, skatter och så vidare.

Det är omöjligt för en enskild riksdagsledamot att sätta sig in i alla de tusentals frågor som avhandlas i riksdagen under ett år. Det huvudsakliga arbetet sker i de olika utskotten som vart och ett ansvarar för ett speciellt område.

För närvarande finns 15 ständiga utskott samt EU-nämnden, som liknar ett utskott. Varje utskott har 17 ledamöter. Platserna fördelas mellan partierna i förhållande till valresultatet. Man kan därför säga att utskotten är små ”miniriksdagar”.

Utskottens uppgift är att förbereda de beslut som ska fattas av riksdagen. I utskotten behandlas alla motioner och propositioner. Motioner är förslag från riksdagsledamöter och propositioner är förslag från regeringen.

Alla frågor som ska avgöras av riksdagen måste först beredas av ett utskott.

Utskottssammanträden är inte offentliga, till skillnad från kammarens (riksdagens) sammanträden.

MELKER DAHLGREN/SVERIGES RIKSDAG

■ Utskotten arbetar med frågor som hela riksdagen ska bestämma om. Här är det civilutskottet som har möte.

Utskott i riksdagen

- Arbetsmarknadsutskottet
- Civilutskottet
- Finansutskottet
- Försvarsutskottet
- Justitieutskottet
- Konstitutionsutskottet
- Kulturutskottet
- Miljö- och jordbruksutskottet
- Näringsutskottet
- Skatteutskottet
- Socialförsäkringsutskottet
- Socialutskottet
- Trafikutskottet
- Utbildningsutskottet
- Utrikesutskottet
- EU-nämnden

I riksdagen finns 15 utskott samt EU-nämnden som ansvarar för olika områden. Utskottens uppgift är att förbereda ärenden inför beslut i riksdagen.

Konstitutionsutskottet, KU

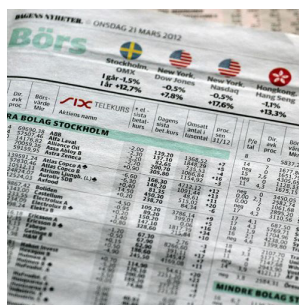
Ett speciellt utskott är konstitutionsutskottet (KU) som har till uppgift att kontrollera regeringen och bereda frågor som rör landets grundlagar. Konstitutionsutskottets ordförande representerar alltid något av oppositionspartierna. Eftersom KU ska granska regeringens arbete och utskottets ordförande inte ha för nära politiska band till regeringen.

EU-nämnden

De politiska partierna i Sveriges riksdag har olika uppfattningar om vilken politik Sverige ska driva i EU. Därför finns EU-nämnden, som också är som ett slags "miniriksdag" med 17 ledamöter precis som de 15 utskotten.

Regeringen rådgör med EU-nämnden om vilken linje Sverige ska driva i EU. Regeringen förväntas följa EU-nämndens linje.

Riksdagen inte ensam om makten

MICHAEL ERHARDSSON/MOSTPHOTOS

BENGT KJELLIN/GP/IBL

AVENIRPHOTOS/MOSTPHOTOS

Riksdagens arbete sker i samspel med regering, myndigheter, regioner, kommuner och EU. Men våra förtroendevalda politiker är inte ensamma om makt och inflytande. Andra starka maktfaktorer är *marknaden*, *massmedierna* och *domstolarna*.

- Marknaden: Den ekonomiska utvecklingen i näringslivet påverkar sysselsättningen och därmed staten, kommunernas och regionernas skatteinkomster.
- Medierna: TV, tidningar och andra medier har stor makt i samhället genom nyhetsförmedling, information och opinionsbildning. Medierna kallas ibland för den *tredje statsmakten*.
- Domstolarna: Den dömande makten utövas av politiskt fristående domstolar, det vill säga att politikerna inte ska kunna påverka domsluten.

Länktips

Upplev riksdagen! är en interaktiv tjänst från Sveriges riksdag som ger dig möjlighet att göra ett virtuellt besök i riksdagen. Under besöket kan du lära dig mer om hur riksdagen och Sveriges demokrati fungerar.

Sammanfattning

Riksdagen

- Riksdagen är den högsta beslutande församlingen i vårt land och folkets främsta företrädare.
- Riksdagen har 349 ledamöter.
- Riksdagens ordförande kallas talman.
- Till riksdagens uppgifter hör att stifta lagar, besluta om statens budget och att utse statsminister.
- Det mesta av riksdagens arbete sker i de 15 olika utskotten samt i EU-nämnden.
- Konstitutionsutskottet granskar regeringens arbete.
- Ett förslag från en eller flera riksdagsledamöter till riksdagen kallas motion.
- Ett förslag från regeringen till riksdagen kallas proposition.

Det här är offlineversionen av *Riksdagen*. Följ länken för att komma åt ytterligare material som övningar, interaktiva element, filmer med mera.

<https://laromedel.ne.se/material/reader/189/8007>